

ASIAKIRJA

Asiakirja on allekirjoitettu HSY:n sähköisessä allekirjoituspalvelussa.
Voit varmistaa Adobe Acrobatilla sähköisen allekirjoituksen eheyden.

ALLEKIRJOITUKSET

Allekirjoittaja	MAIJA INKERI RAUTAVAARA
Allekirjoitusaika	04.05.2023 17:02
Allekirjoittaja	HANNU JUHANI JÄRVINEN
Allekirjoitusaika	04.05.2023 23:15
Allekirjoittaja	OSKARI OLLIKAINEN
Allekirjoitusaika	05.05.2023 07:12
Allekirjoittaja	Petriotis Christos
Allekirjoitusaika	05.05.2023 07:45
Allekirjoittaja	RIINA MAARIA KASURINEN
Allekirjoitusaika	05.05.2023 09:40

ASIAKIRJAT

Asiakirja	Arviointikertomus 2022.pdf
-----------	----------------------------

HSY:n tarkastuslautakunnan arviointikertomus vuodelta 2022

Sisällys

HSY:n tarkastuslautakunnan arviointikertomus vuodelta 2022	1
Suositukset yhtymäkokoukselle	3
Esipuhe.....	4
Tarkastuslautakunnan toiminta kaudella 2022	4
Yhteenveto kokouksista.....	4
Tarkastusvuoden 2021 suositusten seuranta ja toteutuminen	5
Arviointi vuodelta 2022.....	6
Strategian toteutuminen	6
Talousarvion toteutuminen, talouden ja rahoituksen kehitys	13
Tuloslaskelmaosan toteutuminen	13
Määrärahojen ja tuloarvioiden toteutuminen	14
Henkilöstö	17
Sisäinen tarkastus	18
Varautuminen, huoltovarmuus ja riskienhallinta.....	18
Riskienhallinta HSY:ssä	18
Vesihuollon varautuminen ja jatkuvuudenhallinta	19
Vesi- ja jätehuollon taksat ja maksut.....	19
Vesihuolto	19
Jätehuolto	20
Strategian tavoitteet ja toteuma.....	20
Investoinnit.....	21
Vesihuoltoverkostojen saneeraus	22

Suosituksset yhtymäkokoukselle

Tarkastuslautakunnan johtopäätökset tarkastuskauden 2022 tarkastuskohteista ovat seuraavat:

Määrärahojen ja tuloarvioiden toteutuminen: Tarkastuslautakunta on huolissaan, että HSY velkaantuu edelleen voimakkaasti. Uutta lainaa on nostettu noin 77 milj. euroa vuonna 2022. Samalla kun jäsenkunnille maksetaan pääomia takaisin, samalla nostetaan rahoituslaitoksilta uutta lainaa enemmän. Kuntayhtymän velkaantumisesta huolimatta myös vesiputkiston korjausvelka kasvaa jatkuvasti. Tarkastuslautakunta suosittaa tekemään jäsenkuntien kanssa uskottavan pitkän aikavälin suunnitelman talouden ja saneerausvelan epätasapainon korjaamiseksi.

Varautuminen, huoltovarmuus ja riskienhallinta: HSY:ssä on tehty hyviä toimenpiteitä varautumisessa erilaisiin haasteisiin. Tarkastuslautakunta suosittaa kiinnittämään myös jatkossa erityistä huomiota kriittisissä tehtävissä työskentelevän henkilöstön luotettavuuden varmistamiseen.

Strategian toteutuminen: Tarkastuslautakunta suosittaa pohtimaan lisätoimenpiteitä digitaalisten palvelukanavien käyttöönotossa. Digitalisaatioon panostaminen tuo monenlaisia hyötyjä.

Esipuhe

HSY:n tarkastuslautakunnan toiminta palasi arviointivuonna 2022 normaaleihin käytäntöihin koronapandemian hellittäessä. Kokoukset pidettiin pääsääntöisesti läsnäkokouksina ja vierailut arviointikohteisiin voitiin järjestää ilman erityisrajoituksia.

2022 oli tämän tarkastuslautakunnan toimikauden toinen toimintavuosi. Arviointisuunnitelman mukaisesti arvioitiin HSY-konsernin talouden ja johtamisen lisäksi muun muassa vesi- ja jätehuollon investointeja, vesihuollon resurssitehokkuutta sekä materiaalipalveluja ja asiakastytytyväisyyttä.

HSY:n henkilökunta järjesti lautakunnan kokoukset ja vierailut jälleen erinomaisen sujuvasti, mistä haluan lautakunnan puheenjohtajana kiittää sekä hallintosihteerin Anu Hämäläistä että vierailukohteiden henkilöstöä. Tarkastuslautakunta sai tarvitsemansa tiedot ja vastaukset kysymyksiinsä vaivattomasti.

Keväällä 2022 lautakunta päätti kilpailuttaa sihteeripalvelunsa. Tarjouskilpailun voitti BDO Auditor, ja lautakunnan sihteerinä aloitti 1.9.2022 JHTT Janne Majoinen. Lautakunnan kokoonpano säilyi ennallaan.

HSY:n strategisten tavoitteiden 32 mittarista toteutui arviointivuonna puolet eli 16. Se on saman verran kuin vuonna 2021. Samoin yhtymän tilikauden tulos oli jälleen merkittävästi ylijäämäinen ja investoinnit alittivat alkuperäisen talousarvion.

Merkittävimmät yksittäiset tapahtumat arviointivuonna olivat Blominmäen uuden jätevedenpuhdistamon avautuminen Espooseen ja marraskuussa 2022 tapahtunut laaja putkirikko Helsingissä. Tätä kirjoittaessani Blominmäki toimii ja putket on korjattu.

Venäjän hyökkäys Ukrainaan helmikuussa 2022 aiheutti myös HSY:llä tarpeen tarkistaa vesi- ja jätehuollon huolto- ja kriisivalmius sekä kaikkien toimintojen turvallisuus. Tässä onnistuttiin hyvin, ja sota ei ainakaan toistaiseksi ole aiheuttanut ongelmia yhtymän toimintaan ja palveluihin.

Kiitän sekä lautakunnan jäseniä että kaikkia lautakunnan työn tukemiseen osallistuneita päättäneestä toimintavuodesta ja odotan hyvän yhteistyön jatkumista.

Hannu Järvinen

tarkastuslautakunnan puheenjohtaja

Tarkastuslautakunnan toiminta kaudella 2022

Yhtymäkokous valitsi 14.9.2021 tarkastuslautakuntaan toimikaudelle 2021-2025 seuraavat jäsenet:

- Hannu Järvinen, puheenjohtaja (varajäsenenään Maria Bremer)
- Riina Kasurinen (varajäsenenään Mikael Pälvi)
- Oskari Ollikainen (varajäsenenään Eija Paananen)
- Christos Petriotis (varajäsenenään Marju Silander)
- Maija Rautavaara, varapuheenjohtaja (varajäsenenään Niilo Tarnanen)

Yhteenveto kokouksista

Tarkastuslautakunta on kokoontunut syksyn 2022 ja kevään 2023 aikana 13 kertaa vierailuilla ja kokouksissa. Kokouksissa on käsitelty arviointisuunnitelman mukaisia kohteita. HSY:n kuntayhtymän viranhaltijat ja työntekijät ovat olleet esittelemässä arviointikohteita lautakunnalle. Kokouksien arviointikohteita ollut

- Jätevedenpuhdistus, vierailu Viikinmäen ja Blominmäen jätevedenpuhdistamoilla

- Varautuminen, huoltovarmuus ja riskienhallinta
- Vesi- ja jätehuollon taksat ja maksut
- Investoinnit, verkostojen saneeraus
- Henkilöstökertomus vuodelta 2022
- Sortti-asemaan tutustuminen
- Strategia ja tavoitteiden 2022 tavoitteiden toteuma
- Sisäisen tarkastuksen raportointi
- Talouden ja rahoituksen kehitys, suunnittelu ja seuranta, talousarvion ja -suunnitelman toteutuminen, tilinpäätös 2022
- Tilintarkastajan raportointi, väliraportti ja raportti tilinpäätöksen tarkastamisesta

Tarkastusvuoden 2021 suositusten seuranta ja toteutuminen

Vuoden 2021 arviointikertomuksessa tarkastuslautakunta esitti HSY:n yhtymäkokoukselle seuraavat johtopäätökset ja suositukset:

Suositukset yhtymäkokoukselle

Tarkastuslautakunnan johtopäätökset tarkastuskauden 2021 tarkastuskohteista olivat seuraavat:

1. Varautuminen, huoltovarmuus ja riskienhallinta: Tarkastuslautakunta suosittaa, että investointiohjelman ja talous- ja toimintasuunnitelman ajantasaisuuden seurantaan kiinnitettäisiin huomiota.
2. Vesihuollon investoinnit: Tarkastuslautakunta kiinnittää huomiota Blominmäen puhdistamohankkeen merkittäviin kustannusylityksiin ja suosittaa kehittämään suurten rakennushankkeiden suunnittelua ja projektinhallintaa, jotta vastaavilta ylityksiltä jatkossa vältyttäisiin.
3. Jätevedenpuhdistus: Tarkastuslautakunta suosittaa HSY:tä arvioimaan, miten vuonna 2021 toteutuneen typpikuormituksen vähenemä vuoden 2025 strategiselle tavoitetasolle jakautuu vuosille 2022–2025.
4. Seutu- ja ympäristötieto: Tarkastuslautakunta suosittaa HSY:tä kehittämään määrällisiä tai laadullisia mittareita strategisine tavoitteineen tietotuotteiden tuottamiselle ja hyödyntämiselle.
5. Asiakaspalvelu: Tarkastuslautakunta suosittaa HSY:tä kehittämään sisäisen asiakaspalvelun prosesseja ja sisäistä viestintää siten, että HSY:n palveluihin liittyvät asiakkaiden kysymykset saataisiin ratkaistua tavoiteaikojen puitteissa myös silloin, kun niiden ratkaiseminen vaatii toimialojen erityisasiantuntijoiden osaamista.

Tarkastuslautakunta käsitteli HSY:n hallituksen yhtymäkokoukselle antamia vastineita vuoden 2021 arviointikertomuksen suosituksiin. Lautakunnan johtopäätökset ovat seuraavat:

1. HSY:n alustava talous- ja toimintasuunnitelma käsitellään HSY:n hallituksessa kunkin toimintavuoden kesäkuun kokouksessa. Jätehuollon toimialalla johtoryhmä käsittelee kuukausittain talous- ja hallintopäällikön johdolla talous ja suoriteraportin ja tekee ehdotukset tarvittavista toimenpiteistä. Vesihuollon toimialalla johtoryhmä käsittelee niin ikään kuukausittain toimialansa talous- ja hallinto ryhmäpäällikön johdolla talous ja suoriteraportin ja tekee ehdotukset sekä linjaukset tarvittavista toimenpiteistä. Tarkastuslautakunta on tyytyväinen vastineeseen.
2. Blominmäen puhdistamohankkeen kokoluokka on poikkeuksellinen HSY:n mittakaavassa ja se on yksi suurimmista rakennushankkeista pääkaupunkiseudulla 2010–2020-luvuilla. Pitkäkestoisen ja poikkeuksellisen kokoisen hankkeen seuranta on vaativaa ja siinä organisaation valmius toteuttaa ko. mittaluokan hankkeita korostuu. Tarkastuslautakunta on tyytyväinen vastineeseen.
3. HSY:ssä typenpoistoa tehostava prosessikapasiteetti kasvaa Blominmäen jätevedenpuhdistamon käyttöönoton yhteydessä, kun aktiivilieteprosessin tilavuuden lisäksi käsittelyä tulee tehostamaan jälkisuodatusyksikkö. Typenpoistoa ja sen energiataloutta

- tulee myös tukemaan rejektivesien erilliskäsittely-yksikkö. Typenpoiston strateginen tavoitetaso vuonna 2025 on asetettu tasolle 750 tonnia/vuosi vuodesta 2023 alkaen. Tarkastuslautakunta on tyytyväinen vastineeseen.
- Seutu- ja ympäristötiedon keskeisten tietotuotteiden strategiset tavoitteet on määritelty säännöllisessä yhteistyössä sidosryhmien kanssa ja kehittämistoimet aikatauluineen on sisällytetty yksiköiden strategiakortteihin. Tietotuotteiden jakamisesta, avaamisesta ja hyödyntämisestä sovitaan sidosryhmien tarpeiden mukaisesti. Säännöllinen sidosryhmäkysely tietotuotteista toteutetaan kolmen vuoden välein. Tarkastuslautakunta on tyytyväinen vastineeseen.
 - HSY:ssä on käytössä koko organisaatiotasoinen palvelukonseptien ja asiointissa käytettävien järjestelmien käyttöönottomalli, jolla varmistetaan mm. sisäisten palveluprosessien toimivuus ja asiointille asetettujen vasteaikojen toteutuminen. Tarkastuslautakunta on tyytyväinen vastineeseen, mutta huomauttaa, että edelleen tavoitelluista vasteajoista jäätiin jälkeen myös vuonna 2022.

Arviointi vuodelta 2022

Strategian toteutuminen

Ympäristövastuun ja resurssitehokkuuden edelläkävijä

Päämääränä:

- Vähennämme kolmanneksella oman toiminnan ja tuottamiemme palvelujen kasvihuonekaasupäästöjä.
- Vähennämme energiankulutuksen määrää ja lisäämme omaa uusiutuvan energian tuotantoa.
- Kasvatamme jätteen, materiaalien ja ravinteiden kierrätys- ja hyötykäyttöastetta.

Asetut mittarit:

Mittari	Tavoitetaso 2022	Toteuma 31.12.2022
Kasvihuonekaasupäästöt HSY:n omassa toiminnassa ja ulkoisissa palveluissa	CO2 päästöt 130 000 tn tCO2-ekv	● Toteutui (100 000 t CO2-ekv)*
<ul style="list-style-type: none"> Tarkentava mittari 1.1; HSY uusissa urakointi- ja kuljetuspalvelusopimuksissa edellytetään uusiutuvan polttoaineen käyttöä 	100 % HSY:n uusissa urakointi- ja kuljetuspalvelusopimuksissa edellytetään uusiutuvan polttoaineen käyttöä.	● Toteutui (100 %)
<ul style="list-style-type: none"> Tarkentava mittari 1.2; Ammässuon kaatopaikkojen CH4-hajapäästöt 	Ammässuon kaatopaikkojen CH4-hajapäästöt 50 % vähemmän kuin v. 2017	● Toteutui (79 % vähemmän)
<ul style="list-style-type: none"> Tarkentava mittari 1.3; Typpioksiduulipäästöjen tutkimus ja menetelmäkehitys 	Tarkastellaan prosessimuuttujien vaikutusta päästöihin. Jatketaan tutkimusta typpioksiduulipäästöihin liittyen.	● Toteutui
HSY:n tuottaman uusiutuvan oman energiatuotannon suhde kulutukseen	Uusiutuvan oman energiantuotannon suhde kulutukseen 80 %	● Toteutui (80-85 %) *
Kokonaisenergiankulutuksen pieneneminen v. 2015 verrattuna laskennallisena energiansäästöinä energiansäästötoimenpiteistä, sekä kokonaisenergiankulutus	Laskennallinen energiansäästö 13 200 MWh, kokonaisenergiankulutus 190 000 MWh.	● Ei toteutunut/Toteutui osittain; Laskennallinen energiansäästö 13 500 MWh, kokonaisenergiankulutus 193 000 MWh. *
<ul style="list-style-type: none"> Tarkentava mittari 1.4; HSY:n omassa kalustossa käytettävä uusiutuvan polttoaineen käyttöosuus 	HSY:n omassa kalustossa käytettävä uusiutuvan polttoaineen käyttöosuus 95 %	● Toteutui (<97 %)
<ul style="list-style-type: none"> Tarkentava mittari 1.5; Vesihuollon energianomavaraisuus 	Vesihuollon energiaomavaraisuus 79 %	● Ei toteutunut (71-73 %)* Energiankulutukseen vaikuttavat säästötoimien lisäksi mm. käynnissä olevat remontit laitoksilla sekä vuosittaiset säätekipäivät. Puhdistamoiden yhteenlaskettu biokaasun tuotanto vuositasolla on vähentynyt, millä on merkittävä vaikutus omavaraisuuteen.

Mittari	Tavoitetaso 2022	Toteuma 31.12.2022
Jätteen, materiaalien ja ravinteiden kierrätys- ja materiaalihyötykäyttöaste Tarkentava mittari 1.6; Kotitalousjätteen kierrätysaste	Kotitalousjätteen kierrätysaste 54 %	● Ei toteutunut (47 %)*
Tarkentava mittari 1.7; Jäteveden sisältämälle fosforille ja typelle on löydetty korkeamman tason kierrätysteknologia tai -teknologioita, ja lopputuotteille on löytynyt kestävä hyödyntämiskanavat	RAHI-hanke etenee hankeaikataulun mukaisesti.	● Toteutui (100 %)
Ravinne- ja haitta-ainekuormitus: Ravinteiden ja haitta-aineiden esiintymis- ja poistoaste	Fosforikuormitus mereen enintään 30 tn/a ja typen kuormitus enintään 1100 tn/a	● Ei toteutunut / Toteutui osittain (P 29,52 tn/a ja N 1252 tn/a)* Syynä kevään prosessihäiriö ja merkittävä puhdistamo-ohitus Viikinmäessä (lumensulanta)
Tarkentava mittari 1.8; Haitallisten aineiden ja mikropartikkeleiden kuormitus	Arvioidaan kuormitusta kehitetynt laskentamenetelmän avulla.	● Toteutui

Tarkastuslautakunnan arvio

Ympäristövastuun ja resurssitehokkuuden edelläkävijä - tavoitteen osalta oli valittu 12 mittaria kasvihuonekaasupäästöihin ja energian käyttöön kohdistuen. Mittareiden osalta 8 mittarille asetettu raja-arvona ollut tavoite täyttyi ja 4 mittarin osalta jäätin tavoitteesta. Erityisesti haastetta oli kokonaisenergian käytön säästämässä.

Korkea toimintavarmuus

Päämäärä:

1. Korkea toimintavarmuutemme takaa luotettavat ja oikea-aikaiset palvelut.
2. Vakavien häiriötilanteiden määrä vähenee, kun olemme varautuneet niihin paremmin, ja niiden hallinta on sujuvampaa.
3. Turvaamme entistä useamman asiakkaan vedenjakelun toisistaan riippumattomilla yhteyksillä.
4. Vaikuttavuudeltaan suurempien riskien toteutumisen todennäköisyys pienenee.

Asetetut mittarit:

Mittari	Tavoitetaso 2022	Toteuma 31.12.2022
Vakavien häiriötilanteiden määrä, niihin varautuminen ja hallinnan onnistuminen	Vakavien häiriötilanteiden määrä on vähentynyt 10% vuosien 2019, 2020 ja 2021 keskiarvosta. Muutos lasketaan liukuvan 3 vuoden keskiarvon perusteella.	● Ei toteutunut (Fleminginkadun putkirikko)
Osuus HSY:n toiminta-alueen vedenkäyttäjistä, jolla vedenjakelu on varmistettu toisistaan riippumattomilla yhteyksillä	50 %	● Ei toteutunut (45 %). Seuraava askel ylöspäin tulee Suurpellon paineenkorotusaseman toteutumisen myötä. Hanke on viivästynyt, koska Espoo ei ole saanut Suurpellon paineenkorotusasemalle tarkoitettu tonttia omistukseensa
Riskiarvioinnin riskiluku HSY:n riskienhallintaprosessin mukaisesti	Riskiluku pienenee 3 % vuoden 2021 tasosta (143)	● Toteutui (137) -4,2 %

Tarkastuslautakunnan arvio

Korkea toimintavarmuus – tavoitteen osalta oli valittu 3 mittaria, joista kahden osalta tavoitteet ei täyttynyt ja yhden mittarin osalta täyttyi. Tarkastuslautakunta esittää huolensa vesihuollon verkostojen korjausvelasta.

Sujuvat palvelut

Päämäärä:

1. Tähtäämme parempaan asiakaskokemukseen sekä helppoihin ja nopeakäyttöisiin digitaalisiin palveluihin.
2. Kehitämme asiakasprosessien lupauksen mukaisia vasteaikoja palveluissa.

Mittari	Tavoitetaso 2022	Toteuma 31.12.2022
Asiakastytyväisyys	Asiakasprosessin sujuvuus 4.3 eli kokonaiskokemus palveluiden sujuvuudesta (Asiakastytyväisyyskyselyt ja isännöitsijäkysely Jatkuva laatu tutkimukset, Erityisasiakaskysely). Asiakasryhmä- ja toimintokohtainen asiakastytyväisyys vuosittain: Aloitamme mittaamaan isännöitsijöiden asiakastytyväisyyttä vuonna 2022 ja teemme kyselyn liittymisprosessin sujuvuudesta.	● Ei toteutunut (4,08) Sortti, 4,2 Asiakaspalvelu 4,0 Isännöitsijät 3,9 Avainasiakkaat 4,0 Vesihuollon palvelut 4,2
Asiakaskontaktien vasteaika	Vasteaika on enintään 3 päivää (edellyttää, että uusi asiakaspalvelujärjestelmä on käytössä).	● Toteutui
Reklamaatioiden vasteaika	Reklamaatiotratkaisun läpimeno enintään 12 arkipäivää.	● Ei toteutunut, kokonaisaika ei mittavissa Saleforcessa (Jähetuolto; 22,4 työpäivää, ratkaisuaajan keskiarvo)

Mittari	Tavoitetaso 2022	Toteuma 31.12.2022
Digitaalisten palvelujen ja asiakasviestinnän laatu ja käyttöaste kaikissa kanavissa (laatu = käytettävissä 24/7 ja saavutettavissa saavutettavuusdirektiivin mukaisesti)	Toteutetaan 40 % suunnitelman toimista ja digitaalisten vesimittari-ilmoituksien määrä on 85 %	● Ei toteutunut, Digitaalisten vesimittari-ilmoitusten toteuma 57,88 %
	Jätepalvelutilauksista 70% tehdään digitaalisesti	● Ei toteutunut (13 %) Asiakkaat eivät käytä palvelua vaan tekevät sopimukseen liittyviä muutoksia palautekanavien kautta ja soittavat asiakaspalveluun
	Luodaan jatkuvaa palautetta mittaava palvelukysely (sis. saavutettavuuspalautte) uusien sähköisten palvelujen yhteyteen.	● Toteutui Palvelukysely käytössä myös sähköisillä lomakkeilla, sisältäen saavutettavuuspalautelomakkeen.
Palvelujen vasteajat ja oikea-aikaisuus	Liittymisen palveluiden vasteaika liitoskohtalauseunnon ja liittotyön osalta on 6 viikkoa.	● Toteutui (5,5 vkoa)
	Jäteasteioiden tyhjennysten valituspromille 0,12	● Toteutui (0,04)

Tarkastuslautakunnan arvio

Sujuvat palvelut- tavoitteen osalta oli valittu 8 mittaria, joista 4 osalta tavoite täyttyi ja 4 osalta ei täyttynyt. Erityisesti jäätiin digitaalisten palvelukanavien käyttöönotossa. Asiakaspalvelussa ei päästy tavoitteisiin reklamaatioihin vastaamisen riipeydessä. Lisäksi asiakastytyväisyys ei noussut tavoitetasolle millään osa-alueella. Tarkastuslautakunta suosittaa pohtimaan lisätoimenpiteitä, joilla päästäisiin haluttuun tasoon.

Vakaa talous

Päämäärä

1. Pitkällä aikavälillä katamme investoinnit asiakasmaksuilla.
2. Tuottavuutemme paranee, kun laskutetun vesimäärän suhde verkostoon pumpattuun vesimäärään nousee.
3. Prosessimme toimivat sujuvasti.

4. Hankintojemme kokonaisvaltainen ja vastuullinen kehittäminen tuo tehokkuutta.

Mittari	Tavoitetaso 2022	Toteuma 31.12.2022
Omavaraisuusaste	Vesihuolto 25 % Jätehuolto 36 %	<ul style="list-style-type: none"> ● Ei toteutunut, (23,8 %) ● Toteutui (46,9 %)
Tuottavuus Vesihuollon toimintameno/jäsenkaupunkien asukasmäärä	78 €/as	<ul style="list-style-type: none"> ● Ei toteutunut (82,8 €/ as) ● Merkittävimpänä tekijänä energian hinnannousu
Jätehuollon toimintameno/käsitelty jätemäärä (3 v ka.)	176 €/t	<ul style="list-style-type: none"> ● Ei toteutunut, 207 €/t
Hallinnon ja tukitoimintojen toimintamenojen osuus HSY:stä	14,5 %	<ul style="list-style-type: none"> ● Toteutui (13,5 %)
Toimintameno/ jäsenkuntien asukasmäärä	pienenee 1,5% v.2021 tasosta (tuottavuusohjelma)	<ul style="list-style-type: none"> ● Toteutui, 148, 56 €/as (Tavoite 151,01 €/as) ● Inflaatio-olettamat 7 %
Saneerausvelan määrä Laadullisen ja määrällisen tarkastelun yhdistelmä (vuotavuus, vaikuttavuus, kunto)	Velka ei kasva	<ul style="list-style-type: none"> ● Ei toteutunut. Saneerausinvestointitaso ei ole riittävä. Investiothjelmaa on jouduttu sopeuttamaan ja hankkeita siirtämään. Saneerausvelan laskentaa kehitetään.
Lasketun vesimäärän suhde verkostoon pumpattuun vesimäärään	81 %	<ul style="list-style-type: none"> ● Ei toteutunut (80,3 %)
Hankintojen tehokkuus: hankintakorin yksikköhinta eli painotettu indeksi	Korin painotettu indeksi laskee 1,5% vuodesta	<ul style="list-style-type: none"> ● Ei toteutunut, nousi 119 %, Hinnat ovat nousseet kautta linjan ja sähköllä on vahva asema hankintakorissa
Hankintojen elinkaaren aikainen kestävyys: käyttö- ja kunnossapitokustannukset sekä energiatehokkuus koko elinkaaren aikana	Elinkaarilaskentamalli ja -raportointi vakiintuneesti käytössä	<ul style="list-style-type: none"> ● Ei toteutunut. Osassa hankinnoissa tätä hyödynnetään, mutta vakiintuneessa käytössä tämä ei ole

Tarkastuslautakunnan arvio

Vakaa talous -tavoitteen osalta oli valittu 9 mittaria, joista vain 2 osalta tavoite täyttyi ja 7 osalta ei täyttynyt. Vesihuoltolain §18 mukaan vesihuollon ja huleveden viemäröinnin maksujen tulee olla sellaiset, että pitkällä aikavälillä voidaan kattaa vesihuoltolaitoksen uus- ja korjausinvestoinnit ja kustannukset. Maksuihin saa sisältyä enintään kohtuullinen tuotto pääomalle. Tarkastuslautakunta esittää huolensa näiden säädösten toteutumisesta HSY:n toiminnassa.

Hyvän työelämän kehittäjä

Päämäärä

1. Haluamme edistää hyvää johtamista ja esimiestyötä sekä henkilöstön tyytyväisyyttä.
2. Osaamisen kehittäminen ja uudistuminen ovat myös painopisteitämme.

Ohjelma & teemat	Tavoitetaso 2022	Toteuma 31.12.2022
Työ- ja vuorovaikutuskulttuuri	Työkulttuurin kehittäminen jatkuu organisaatiossa normaalin ns. perustyon tekemisessä, huomioiden Enemmän-yhdessä visio kaikessa tekemisessä. Kulttuurikäsi kirjaa täydennetään koko henkilöstöä osallistaen koko ajan. Tuotekehitystyön erikoisammattitutkinnon suorittaminen jatkuu, ja on yksi konkreettinen toimenpide yhteistyön ja työkulttuurin kehittämisessä.	Toteutui. Henkilöstö on osallistunut uuden strategian rakentamiseen. Työnmurros -ohjelmassa on huomioitu työkulttuurin kehittämisen jatkaminen ja siihen liittyvät dialogilähteläiden valmennukset 2/3 on toteutettu ja toiminta käynnistyy 01/2023. Tuotekehitystyön ammattitutkinnon kurssi 4 käynnistyi 11/2022. Strategiakortti 2022 Nollatoleranssi työpaikkasuoritusalueella on edistetty vahvasti vuoden aikana ja se tukee myös työkulttuurin kehittymistä.
Osaamisen kehittäminen TEEMA	Otetaan käyttöön digiosaamismerkistö ja kehitetään koko henkilöstön digiosaamista systemaattisesti. Kehitetään henkilöstön osaamista vastuullisuus- ja resurssitehokkuusalueilla.	Toteutui. HSY:n digiosaamismerkistö otettiin käyttöön ja digiosaamismerkkejä suoritettiin 1049 kpl v. 2022 loppuun mennessä. Henkilöstön digiosaamista kehitettiin mm. jatkamalla Eduhouse koulutuspalvelun käyttöä Digitaidot-kurssialueella. Osaamista vastuullisuus- ja resurssitehokkuusalueilla kehitettiin jakamalla tietoa HSY:n resurssitehokkuusryhmässä ja muissa aihealueen verkostoissa.
Työnantajakuvan parantaminen TEEMA	Jatketaan työnantajamielikkuvan analyysin pohjalta valittavien toimenpiteiden toteuttamista Työnantajakuvan kärjen tarkastelu ja tarvittaessa päivitys Uuden kohdesegmentin tarpeet	Toteutui. Vuoden 2022 aikana on jatkettu työnantajamielikkuaan liittyvää ulkoista viestintää ja tehostettu sisäistä viestintää yhteistyössä viestinnän ja neuvonnan kanssa. Uuden strategian rakentamisessa työnantajakuva on merkittävästi esillä ja on Työn murroksen painopisteen Pito- ja vetovoimainen työnantaja keskiössä.

Tarkastuslautakunnan arvio

Hyvän työelämän kehittäjä -tavoitteen osalta oli valittu 3 mittaria, joista kaikkien 3 osalta tavoite täyttyi. Mittareiksi oli asetettu erilaisia henkilöstöprojekteja.

Aktiivinen teknologian hyödyntäjä

1. Hankimme ja sovellamme aktiivisesti uutta teknologiaa.
2. Johdamme tiedolla toimintaamme.
3. Toteutamme HSY-tasoisin kokonaisselvityksen, jonka perusteella pyritään kuvaamaan digitalisaation nykytilanne ja johtamismalli.

Ohjelma & teemat	Tavoitetaso 2022	Toteuma 31.12.2022
Digitaalinen HSY-kokonaisselvitys OHJELMA	Toteutetaan ohjelman mukaista digitiikarttaa	Ei toteutunut/ Toteutui osittain (70%). Digitalisaatio-ohjelmaa kehitettiin ja lisättiin ohjelman konkreettisuutta. Digitalisaatio-ohjelma esitettiin HSY johtoryhmälle. Digitalisaation käytännön toteutukset liittyivät vuoden 2022 järjestelmähankkeisiin ja -projekteihin.
Tiedolla johtaminen TEEMA	Toteutetaan tiedolla johtamisen kehittämisohjelmaa	Toteutui. Toteutettiin tietojohtamisen pilotti, joka valmistui alkukesällä. Pilotin tulokset esitettiin HSY johtoryhmälle kesäkuussa 2022. Johtoryhmä päätti pilotin jälkeen perustaa tietojohtamisen hankkeen. Rekrytoitiin sisäisesti hankepäällikkö, joka aloitti tehtävässään 1.1.2023.
Avoimen datan mahdollisuuksien kartoittaminen TEEMA	Jatketaan tiedon avaamista ja prosessin kehittämistä. Edistetään HSY:n avoimen datan hyödyntämistä. Selvitetään, missä HSY:n avointa dataa on hyödynnetty	Toteutui. Tiedon avaamista jatkettu HSY:n avoimen datan prosessien ja toimintatapojen mukaisesti. Lisätty HSY:n avoimen datan sivuille hyödyntämisesimerkkejä tuottamamme avoimen datan käytöstä.

Tarkastuslautakunnan arvio

Aktiivinen teknologian hyödyntäjä – tavoitteen osalta oli valittu 3 mittaria, joista 2 osalta tavoite täyttyi 1 osalta ei. Digitalisaation edistämiseksi jäätin tavoitteesta. tarkastuslautakunta näkee, että panostuksia teknologian hyödyntämiseen sekä toiminnan ja palveluiden digitalisoimiseen tulee jatkaa HSY:n toiminnan tehokkuuden ja saavutettavuuden parantamiseksi.

Tiedolla vaikuttaja

- Edistämme strategisten päämääriemme toteutumista sidosryhmiemme kautta.
- Vaikutamme asukkaiden ja kuluttajien käyttäytymiseen esimerkiksi lajittelussa ja kodin vesiasioissa viestinnällä ja neuvonnalla.
- Tuemme kuntien ympäristötyötä tiedon tuottamisella, osallistamalla yhteistyöhön ja valmistelemalla seudullisia ohjelmia.

Ohjelma & teemat	Tavoitetaso 2022	Toteuma 31.12.2022
<p>Tiedolla vaikuttaja</p> <p>Tiedolla vaikuttamisen ohjelma Ohjelmalla edistetään HSY:n strategisten päämäärien toteutumista sidosryhmien kautta;</p> <p>Asukkaat: Vaikutetaan viestinnän ja neuvonnan keinoin asukas- ja kuluttajakäyttäytymiseen</p>	<p>Jatketaan tiedolla vaikuttamisen ohjelmaan valittujen teemojen viestintää ja neuvontaa:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Jätteen kierrätysasteen kasvattaminen • Vesihuollon viestinnälliset ja neuvonnalliset hankkeet liittyen esim. haitallisiin aineisiin, jäteveden typpikuormituksen kasvun hillintään, hulevesien hallintaan ja tonttijohdon saneeraukseen. 	<p>Toteutui. Kierrätysasteen kasvattamiseksi mm. viestittiin monikanavaisesti uusista jätehuoltomääräyksistä, toteutettiin Nähdään seuraavassa elämässä -kampanja nuorten aikuisten kohderyhmälle, osallistuttiin useisiin tapahtumiin, tuotettiin sisältöä Kiitos, kun lajittelet -Instagram-tilille ja järjestettiin jäteautojen vierailuja päiväkoteihin.</p> <p>Toteutui. Vesihuollon viestinnällisinä ja neuvonnallisinä hankkeina mm. kampanjoitiin viemärietiketistä, osallistuttiin Itämeripäivään ja Lääkkeetön Itämeri-kampanjaan, tehtiin esittelymateriaalia haitallisista aineista ja typpikuormituksesta, järjestettiin virtuaalivierailuja ja syksyllä läsnävierailuja Viikinnmäen jätevedenpuhdistamolle ja teema oli esillä oppitunneilla kouluissa ja ekotukikoulutuksissa.</p>
<p>Alueen kunnat: Tuotetaan tietoa kuntien käyttöön ja tehdään aktiivista yhteistyötä. Osallistutaan seudullisten ohjelmien valmisteluun (ilmasto, kiertotalous).</p>	<p>Kestävän kaupunkielämän ohjelman toimenpiteiden toteuttaminen ja käynnistäminen jatkuu. Tehdään aktiivista yhteistyötä Ilmansuojelun edistämiseksi. Järjestetään vuosittainen Helsingin seudun ilmastoseminaari. Järjestetään lisäksi Ilmansuojelun tutkimusseminaari sekä Paikkatietoseminaari.</p>	<p>Toteutui. Kestävän kaupunkielämän ohjelmaa toteuttavia hankkeita käynnistettiin ja rahoitusta haettiin ja saatiin uusille hankkeille. Järjestettiin Helsingin seudun ilmastoseminaari, ilmansuojelun tutkimusseminaari ja Paikkatietoseminaari. Ilmansuojelun edistämiseksi valmistettiin ilmanlaadun seurantasuunnitelmat pääkaupunkiseudulle ja Uudenmaan kunnille. Osallistuttiin kansallisen ilmansuojeluohjelman toimeenpanoverkon ja teemaryhmien työhön.</p>
<p>Alan kehitys: Luodaan toimintamalli alan kehitykseen vaikuttamiseen ja kehityksen seuraamiseen.</p>	<p>Arvioidaan vaikutuskanavat ja foorumit ja kohdennetaan toimenpiteet uuden strategian pohjalta</p>	<p>Toteutui osittain. Käynnistettiin HSY:n T&I ohjelman valmistelu. Ilmansuojelutyössä osallistuttiin kansainväliseen ilmanlaadun mittausverkkojen kehittämistyöhön. Osallistuttiin aktiivisesti Euroopan kaupunkiseutujen verkoston (METREX) asiantuntijaryhmien toimintaan ilmasto- ja kiertotaloustyössä.</p>

Tarkastuslautakunnan arvio

Tiedolla vaikuttaja – tavoitteen osalta oli valittu 3 mittaria, joista kaikkien 3 osalta katsottiin tavoitteen täyttyneen.

Yhteistyön rakentaja

1. Tavoittelemme kestäväää pääkaupunkiseutua älykkäillä ja puhtailla ratkaisuilla, jotka nojaavat alustamaiseen yhteistyöhön ja edelläkävijyyden hankkeisiin.
2. Painopistealueinamme ovat muun muassa kiertotalous ja hulevesien hallinta.

Ohjelma & teemat	Tavoitetaso 2022	Toteuma 31.12.2022
<p>Kohti kestäväää kaupunkiseutua älykkäillä ja puhtailla ratkaisuilla - OHJELMA</p> <p>HSY toimii aktiivisena TKI-kumppanina ja kehittämälustana älykkäiden ja puhtaiden ratkaisujen rakentamisessa asukkaiden, kaupunkien, yritysten ja tutkimuslaitosten kanssa.</p> <p>Ohjelmassa edistetään hankevalmisteluyhteistyötä valituilla painopistealueilla, jotka ovat kiertotalous ja hulevesien hallinta sekä puhtaat ja älykkäät ratkaisut. Hyödynnetään innovatiivisia julkisia hankintoja, innovaatiokumppanuuksia sekä tiedolla johtamisen ja vaikuttamisen mahdollisuuksia.</p>	<p>Ylläpidetään ja kehitetään HSY:n hankevalmisteluverkoston ja avoimen innovaatioverkoston toimintaa. Edistetään pilotoiteja, kokeiluja ja kumppanuuksia osana HSY:n TKI toimintamallia, hankkeissa, HSY:n alustoilla ja osana pääkaupunkiseudun innovaatioekosysteemejä.</p>	<p>Toteutui osittain. HSY on toiminut aktiivisena ylläpitänyt hankevalmisteluverkoston toimintaa. Avoimen innovaatioverkoston toimintaa ei aktiivisesti ylläpidetty.</p>
<p>Verkostoanalyysi, -strategia ja tavoitteet TEEMA</p>	<p>Edistetään sidosryhmä- ja verkostoyhteistyötä strategisen verkostoanalyysin sekä toimenpidesuunnitelman pohjalta.</p>	<p>Ei toteutunut. Sidosryhmä- ja verkostotyöstä laadittiin toimenpidesuunnitelman luonnos, joka sisälsi ehdotuksen myös strategisen verkostoanalyysin laatimisesta. HSY johtoryhmä päätti helmikuussa 2022, että työtä lykätään ja sidosryhmä- ja verkostotyöhön palataan uuden strategian valmistuttua eli aikaisintaan vuonna 2023.</p>

Strateginen hanke	Hankkeen kuvaus	Toteutuma 31.12.2022
Seudullinen vedentuotannon ja jakelun varmistaminen ja tehostaminen	Seudullisen vedentuotannon ja -jakelun varmistamiseksi ja tehostamiseksi toteutettavia hankkeita	Pitkäkösken saneerausohjelma edennyt projektiaikataulun mukaisesti. Aktiivihillilaitos otettiin käyttöön helmikuussa 2022 ja otsonilaitos oli vuoden lopussa käyttöönottoaiheessa. Kalvo-suodatusprojektin laitosmittakaavan pilotin suunnittelu etenee aikataulussa. Vuoden aikana varmistettiin Vantaan seudullista vedenjakelua kahdella uudella paineenkorotusasemalla.
Blominmäen jätevedenpuhdistamo	Kuormituksen kasvuun ja tiukentuviin lupavaatimuksiin vastaava uusi kallio puhdistamo, joka korvaa Suomenojan jätevedenpuhdistamon	Rakentamisvaihe lopullaan. Puolet HSY:n läntisen viemärintialueen jätevesistä käsiteltiin Blominmäessä. Puhdistustulos hyvä, paitsi typenpoisto, joka paranee, kun metanolin annostus saadaan käyttöön.

Tarkastuslautakunnan arvio

Yhteistyö rakentaja – tavoitteen osalta oli valittu 4 mittaria, joita 3 mittarin osalta tavoite toteutui ainakin osittain ja yhden tavoitteen osalta ei päästy tavoitteeseen. Yhteistyön rakentaminen alan toimijoiden kesken tärkeää, jotta saadaan parhaat käytännöt käyttöön ja voidaan hyödyntää useiden toimijoiden palvelurakennetta yhteiseksi hyödyksi.

Talousarvion toteutuminen, talouden ja rahoituksen kehitys

Tuloslaskelmaosan toteutuminen

x 1 000 eur	TA 2022 muutosten jälkeen		Ero TP-TA muutosten jälkeen		TP 2021	Talousarvio- muutokset	Alkuperäinen talousarvio
	TP 2022		Tot-% TP/TA				
TOIMINTATUOTOT (+)	404 184	399 658	4 526	101,1 %	399 471	0	399 658
Myyntituotot	394 429	390 373	4 056	101,0 %	390 479	0	390 373
Vedenmyyntituotot	95 487	96 700	-1 213	98,7 %	94 124	0	96 700
Jätevesituotot	113 299	115 050	-1 751	98,5 %	111 511	0	115 050
Perusmaksut	44 979	41 450	3 529	108,5 %	40 306	0	41 450
Vesihuollon liittymismaksut	19 159	20 000	-841	95,8 %	26 473	0	20 000
Jätteen kuljetusmaksut	85 470	83 268	2 202	102,6 %	82 250	0	83 268
Jätteen käsittelymaksut	8 547	9 708	-1 161	88,0 %	9 442	0	9 708
Muut Myyntituotot	27 487	24 197	3 290	113,6 %	26 373	0	24 197
Kuntaosuudet	4 342	4 342	0	100,0 %	4 286	0	4 342
Maksutuotot	314	352	-38	89,3 %	333	0	352
Tuet ja avustukset	1 584	1 491	93	106,3 %	1 441	0	1 491
Muut toimintatuotot	3 514	3 100	414	113,3 %	2 932	0	3 100
Vuokratuotot	1 989	2 165	-176	91,8 %	1 920	0	2 165
Muut toimintatuotot	1 525	935	590	163,1 %	1 012	0	935
						0	0
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	2 338	2 200	138	106,3 %	2 287	0	2 200
						0	0
TOIMINTAKULUT (-)	-212 558	-222 951	10 394	95,3 %	-189 554	-15 167	-207 784
Henkilöstökulut	-48 557	-50 684	2 128	95,8 %	-48 862	0	-50 684
Palkat ja palkkiot	-39 433	-41 663	2 229	94,6 %	-39 729	0	-41 663
Henkilösivukulut	-9 123	-9 022	-102	101,1 %	-9 133	0	-9 022
Palvelujen ostot	-99 524	-108 156	8 632	92,0 %	-96 408	0	-108 156
Jätteen kuljetuspalvelujen ostot	-34 142	-34 627	485	98,6 %	-32 279	0	-34 627
Muiden palvelujen ostot	-65 382	-73 529	8 147	88,9 %	-64 129	0	-73 529
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-39 193	-39 646	453	98,9 %	-29 953	-8 167	-31 479
Ostot tilikauden aikana	-39 180	-39 646	467	98,8 %	-29 828	-8 167	-31 479
Varastojen muutos	-13	0	-13	-	-125	0	0
Pakollisten varausten muutos	-11 268	-10 660	-608	105,7 %	-960	-7 000	-3 660
Muut toimintakulut	-14 017	-13 805	-212	101,5 %	-13 371	0	-13 805
Vuokrat	-9 015	-9 603	588	93,9 %	-8 821	0	-9 603
Jätevero	-67	-31	-36	215,0 %	-22	0	-31
Muut toimintakulut	-4 936	-4 172	-764	118,3 %	-4 529	0	-4 172
						0	0
TOIMINTAKATE	193 963	178 907	15 057	108,4 %	212 204	-15 167	194 074
						0	0
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	-65 176	-65 306	130	99,8 %	-65 305	0	-65 306
Korkotuotot	0	100	-100	0,0 %	0	0	100
Muut rahoitustuotot	2 432	2 500	-68	97,3 %	2 590	0	2 500
Korkokulut	-64 606	-65 426	820	98,7 %	-65 160	0	-65 426
<i>Perustamislainojen korot jäsenkunnille</i>	<i>-60 555</i>	<i>-60 551</i>	<i>-4</i>	<i>100,0 %</i>	<i>-61 294</i>	<i>0</i>	<i>-60 551</i>
<i>Muut korkokulut</i>	<i>-4 051</i>	<i>-4 875</i>	<i>824</i>	<i>83,1 %</i>	<i>-3 866</i>	<i>0</i>	<i>-4 875</i>
Korvaus peruspääomasta	-2 525	-2 400	-125	105,2 %	0	0	-2 400
Muut rahoituskulut	-477	-80	-397	596,5 %	-211	0	-80
						0	0
VUOSIKATE	128 788	113 601	15 187	113,4 %	146 899	-15 167	128 768
						0	0
POISTOT	-116 445	-126 747	10 302	91,9 %	-107 056	0	-126 747
						0	0
SATUNNAISET ERÄT	0	0	0	-	0	0	0
						0	0
TILIKAUDEN TULOS	12 343	-13 146	25 489	-93,9 %	39 843	-15 167	2 021
						0	0
Poistoeron muutos	487	487	0	100,0 %	592	0	487
Vapaaehtoisten varausten muutos	0	0	0	-	0	0	0
Tuloverot	-725	-512	-213	141,6 %	-3 218	0	-512
						0	0
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	12 104	-13 171	25 276	-91,9 %	37 217	-15 167	1 996

Määrärahojen ja tuloarvioiden toteutuminen

Yhtymäkokous hyväksyi 19.11.2021 HSY:n toiminta- ja taloussuunnitelman vuosille 2022–2024 sekä talousarviovuotta 2022 koskevat sitovat määrärahat. Yhtymäkokous 18.11.2022 hyväksyi sitovien investointimäärärahojen muutoksen. Taulukossa on esitetty luvut yhtymäkokouksen hyväksymä muutos huomioiden. Vuoden 2022 sitovat määrärahat eivät ylittyneet.

x 1 000 euroa	TP 2022	TA2022 muutosten jälkeen	Ero TP-TA muutosten jälkeen	TP/mTA %	Alkuperäinen TA	TA- muutokset
Vesihuolto						
Toimintamenot	130 384	135 000	-4 616	96,6 %	119 833	15 167
Investointimenot (netto)	188 707	204 000	-15 293	92,5 %	198 000	6 000
Jätehuolto						
Toimintamenot	80 188	86 332	-6 144	92,9 %	86 332	0
Investointimenot (netto)	21 576	22 350	-774	96,5 %	22 350	0

Toimintatuotot

HSY:n toimintatuotot tilikaudella 2022 olivat 404,2 miljoonaa euroa, josta 291,6 miljoonaa oli vesihuollon ja 102,5 miljoonaa jätehuollon myyntituottoja. Seutu- ja ympäristötiedon tulosalueen sekä ilmastoinfon toiminnan kulujen kattamiseksi jäsenkunnilta perityt kuntaosuudet olivat 4,3 miljoonaa. Muita tuottoja kertyi 5,8 miljoonaa euroa

Vesihuollon toimintatuotot olivat yhteensä 295,9 miljoonaa euroa, ylittäen talousarvion 0,3 milj. eurolla. Käyttömaksut alittivat talousarvion 3,4 miljoonalla eurolla volyymin laskiessa. Tätä kompensoi perusmaksut 3,5 milj. euron ylityksellä. Rakentamisen vilkkaat vuodet ovat tuoneet merkittävästi lisää kerrosneliöitä, mikä on kasvattanut perusmaksun laskutusvolyymin arvioitua enemmän. Nyt rakentamisessa on usean kasvuvuoden jälkeen tapahtunut selkeä käänne. Liittymismaksuissa vuosi 2021 näyttäisi olleen huippuvuosi ja vuonna 2022 saadut liittymismaksut toteutuivat talousarvion mukaan, ollen kuitenkin lähes 30 % pienemmät kuin edellisenä vuonna. Myös verkon työlaskutus, jossa liitostyöt ovat merkittävin kokonaisuus, jäi edellisestä vuodesta ja talousarviosta 0,4 miljoonaa euroa. Yleisten alueiden hulevesikorvaus on sopimuksen täysmääräisellä tasolla ja laskutus talousarvion mukaisesti 7,1 miljoonaa euroa.

Jätehuollon toimintatuottoja kertyi vuonna 2022 yhteensä 104,5 miljoonaa euroa, joka on 3,8 miljoonaa euroa talousarviota enemmän. Kiinteistöjen jätteenkuljetuspalveluiden tulot olivat 85,8 miljoonaa euroa ollen noin 2,3 miljoonaa euroa enemmän kuin talousarviossa. Syynä tähän on ollut uuden laskutusjärjestelmän käyttöönotto loppuvuodesta 2021, joka muutti kuljetuspalvelutuottojen laskutusrytmiä.

Tästä johtuen vuodelle 2022 on kirjautunut myös myyntituloja, jotka ovat vuoden 2021 tapahtumia ja tätä ei osattu huomioida talousarviota tehtäessä. Aiemmin kirjaukset ovat tapahtuneet suoriteperusteisesti sen kuukauden myyntituloihin, jolloin tyhjennys on tehty.

Aluepalvelujen tuotot olivat 9,2 miljoonaa euroa vähentyen noin 0,2 miljoonaa euroa talousarviosta. Suurin lasku oli Sortti-asemien jätteenkäsittelytuloissa. Ne jäivät talousarviosta 0,6 miljoonaa. Lasku johtui kävijämäärän vähentymisestä ja syksyn kotitalouksien jätemäärien vähentymisestä. Raaka-aineiden ja energian myyntitulot sen

sijaan ylittivät talousarvion 0,4 miljoonaa euroa koska metallin ja puuhakkeen hinta oli arvioitua korkeampi. Käsittelypalveluiden tuotot olivat 1,7 miljoonaa euroa talousarviota enemmän. Jätteenkäsittelymaksut jäivät 0,5 miljoonaa euroa talousarviosta. Sähkön korkea myyntihinta nosti energiamyyntituloja 2,3 miljoonaa euroa talousarvioon nähden. Biokaasun hyödyntämisessä ei loppuvuonna täytetty lämpöpreemion eikä syöttötariffin ehtoja ja nämä energiatuet jäivät saamatta, tämä kuitenkin kompensoitui sähkön korkealla myyntihinnalla

Toimintakulut

Toimintakulut olivat 212,6 miljoonaa euroa, josta henkilöstökulut 48,6 miljoonaa, palvelujen ostot 99,5 miljoonaa, materiaalihankinnat 39,2 miljoonaa ja muut toimintakulut 25,3 miljoonaa euroa.

Vesihuollon toimintakulut olivat 130,4 miljoonaa euroa, mikä alitti talousarvion 4,6 miljoonaa eurolla. Henkilöstökulut jäivät etupäässä rekrytointiviiveiden takia 1,3 miljoonaa euroa alle talousarvion.

Tikkurilan vesitornin purkutyö ei valmistunut vielä kokonaisuudessaan, vaan jatkuu vuoden 2023 aikana. Tehtyä varausta purettiin tilinpäätöksessä 2,5 miljoonaa euroa. Finnoon pilaantuneiden maiden kunnostustyö valmistui ja koko varaus purettiin vuoden 2022 aikana. Toteuma oli n. 1,2 miljoonaa euroa tehtyä varausta ja vuoden talousarviota pienempi. Kuntayhtymän sisäinen veloitus vesihuollolle oli 0,9 miljoonaa euroa alle talousarvion. Maailmantilanteesta johtuen, päivitettiin energiakustannusten talousarviota (HSY-yhtymäkokous marraskuu 2022). Lisäksi tarkennettiin kuluvarausta tulevasta Suomenojan jätevedenpuhdistuslaitoksen purkamisesta. Polttoaineiden ja sähkön toteuma 15,8 miljoonaa euroa vastasi syksyllä tehtyä ennustetta, ollen kuitenkin kaksinkertainen alkuperäiseen talousarvioon verrattuna. Myös Pääkaupunkiseudun Vesi Oy:n laskuttama raakaveden kustannusylitys 0,4 miljoonaa euroa johtui sähkön markkinahinnan noususta. Muissa kuluissa Blominmäen kiinteistöveron suuruus ylitti talousarvion 0,6 miljoonaa euroa. Rahoituskulut kasvoivat lähes miljoonalla korkokoulujen myötä ja poistot jäivät noin 11 miljoonaa euroa etupäässä Blominmäen käynnistymisen viivästymisestä.

Jätehuollon toimintakulut olivat vuonna 2022 yhteensä 80,2 miljoonaa euroa, joka on 6,1 miljoonaa euroa talousarviota vähemmän. Eniten säästy eri yksiköistä jätehuollon isoimmasta kuluerästä eli palvelujen ostosta.

Jätteenkuljetuspalveluissa toimintakulut olivat vuonna 2022 44,3 miljoonaa euroa. Talousarvioon nähden säästöjä syntyi noin 1,6 miljoonaa euroa. Suurin yksittäinen säästö tuli Vantaan Energialle maksettavista porttimaksuista, joka oli 1,2 miljoonaa euroa. Lisäksi säästöjä syntyi jätteen keräysvälineiden pesupalveluista noin 0,2 miljoonaa euroa. Jätteen kuljetuspalveluiden ostoista syntyi säästöjä noin 0,2 miljoonaa euroa talousarvioon nähden. Polttoainekustannukset kasvoivat, mutta säästö tuli vähentyneistä bonuskustannuksista.

Aluepalveluissa toimintakulut olivat 12,0 miljoonaa euroa. Talousarvioon nähden säästöjä syntyi noin 0,3 miljoonaa euroa. Palveluiden ostoissa säästöä saatiin 0,7 miljoonaa euroa, mutta aineet, tarvikkeet ja henkilöstökulut ylittivät talousarvion yhteensä noin 0,4 miljoonaa euroa.

Käsittelypalveluissa toimintakulut olivat 13,2 miljoonaa euroa. Tämä on 2,5 miljoonaa euroa pienempi kuin talousarviossa. Palvelujen ostoissa kuten kunnossapito, korjaus sekä kuljetus ja konepalveluissa säästettiin 2,2 miljoonaa euroa. Aineet, tarvikkeet ja tavarat -ryhmässä säästettiin yhteensä noin 0,3 miljoonaa euroa.

Jätehuollon rakennuttamisen toimintakulut ylittivät talousarvion, mikä kohdistuu suurelta osin kehittämisen osuuteen toiminta- ja talousarviossa.

Seutu- ja ympäristötiedon henkilöstökulut olivat 0,2 miljoonaa budjetoitua suuremmat, mikä johtui ilmastoinfon henkilöstön siirtämisestä seutu- ja ympäristötietoon. Palveluiden ostoissa säästyi 0,3 miljoonaa, mikä johtui muun muassa pandemiatilanteen aiheuttamista muutoksista ja viivästymisistä hankkeisiin.

Rahoituskulut

Yhteensä rahoitustuotot ja -kulut olivat 65,2 miljoonaa euroa, josta rahoitustuottoja oli 2,4 miljoonaa ja rahoituskuluja 67,6 miljoonaa euroa. Rahoitustuottoihin sisältyy 2,3 miljoonan euron osinkotulot HSY:n tytäryhtiö Uudenmaan Voima Oy:ltä. Rahoituskuluista suurin osa, 60,6 miljoonaa euroa oli jäsenkunnille perustamislainoista maksettuja korkoja. Lisäksi peruspääoman korkoa maksettiin jäsenkunnille vuonna 2022 2,5 miljoonaa euroa.

HSY:n vuosikate oli 128,8 miljoonaa euroa, joka ei riitä kattamaan kuntayhtymän lainojen lyhennyksiä ja investointitasoa. Investoinnit olivat vuonna 2022 yhteensä 211,5 miljoonaa euroa, josta 61 % eli 129 milj. euroa rahoitettiin tulorahoituksella.

Tilikauden aikana nostettiin uutta pitkäaikaista lainaa 165 miljoonaa euroa. Vanhoja lainoja lyhennettiin 78 miljoonalla eurolla. HSY:n lainakanta 31.12. oli 1905 miljoonaa euroa, josta jäsenkuntien perustamislainojen osuus oli 1132 miljoonaa ja rahoituslaitoslainojen 693 miljoonaa sekä 80 miljoonaa kuntatodistuksia. Omavaraisuusaste laski edelleen hieman tilikauden alun 27,7 %:sta tilikauden lopun 27,0 %:iin.

Keskeiset toimintavolyymit vuonna 2022 olivat alle vuoden 2021 tason ja alle TA2022 tason yhtä poikkeusta lukuun ottamatta. Tyhjennettyjen jäteastioiden määrä nousi hieman.

		TP 2019	TP 2020	TP 2021	Talousarvio 2022	TP 2022	22 vrt. 21 ero-%	TP vrt. TA 22 ero-%
Veden tuotanto	milj. m3	97,6	96	96	96,9	93,8	-2,3 %	-3,2 %
Laskutettu vesimäärä	milj. m3	76,7	75,8	75,6	76,4	75,3	-0,4 %	-1,4 %
Käsitelty jätevesimäärä	milj. m3	148,9	152,5	139,9	143,7	130	-7,1 %	-9,5 %
Tyhjennetyt jäteastiat	1000 kpl	8909	8609	8620	8743	8867	2,9 %	1,4 %
Kuljetettu jätemäärä	1000 tonnia	379	394	399	395	383	-4,0 %	-3,0 %
Energiahäydydynnettävä jäte	1000 tonnia	246	233	233	232	219	-6,0 %	-5,6 %
Käsitelty jätemäärä	1000 tonnia	357	370	280	271	222	-20,7 %	-18,1 %
Sortti-asemien asiakkaat	1000 kpl	510	582	567	585	554	-2,3 %	-5,3 %

Tarkastuslautakunnan arvio

Tilikauden 2022 ylijäämäksi muodostui 12,1 milj. euroa. Toimintatuottoja kertyi 404,2 milj. euroa, joka on 4,5 talousarviota enemmän. Tuottojen osalta toteuma oli talousarviota hieman parempi. Toimintakuluja toteutui 212,6 milj. euroa, joka on 10,4 milj. euroa talousarviota vähemmän. Rahoitustuotot ja -kulut 65,2 milj. euroa toteutuivat talousarvion mukaisina.

Tarkastuslautakunta pitää hyvänä, että toimintatuotot ja toimintakulut pysyivät talousarvion raameissa. Sen sijaan erityisen huolestuttavaa on, että HSY velkaantuu edelleen voimakkaasti. Uutta lainaa on nostettu noin 77 milj. euroa. Samalla kun jäsenkunnille

maksetaan pääomia takaisin, nostetaan rahoituslaitoksilta uutta lainaa enemmän. Velkaantumisesta huolimatta myös vesiputkiston korjausvelka kasvaa jatkuvasti.

Vesihuoltolain §18: ”Vesihuollon ja huleveden viemäröinnin maksujen tulee olla sellaiset, että pitkällä aikavälillä voidaan kattaa vesihuoltolaitoksen uus- ja korjausinvestoinnit ja kustannukset. Maksuihin saa sisältyä enintään kohtuullinen tuotto pääomalle.”

Tarkastuslautakunta suosittaa tekemään jäsenkuntien kanssa uskottavan pitkän aikavälin suunnitelman, missä talouden ja saneerausvelan epätasapaino esitetään hoidettavaksi kuntoon.

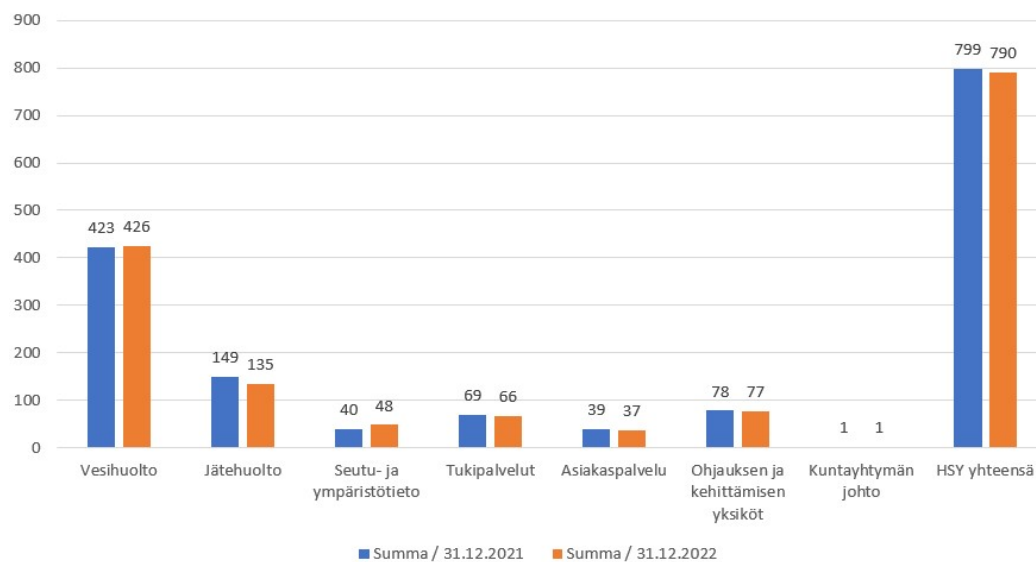
Talousarviossa ja tilinpäätöksen toteumassa ei ole mukana konserniohjauksen tavoitteita tytäryhteisöille eikä strategiassa ole määritelty omistajapolitikkaa. Tarkastuslautakunta suosittaa tekemään kunnollisen konserniohjeen. Konserniyhteisöjen osalta tulisi päättää kuinka konserniyhteisöjä johdetaan omistajan tahtotilan mukaisesti. Yhteisöille tulisi asettaa vuosittain talousarviossa tavoitteet ja luoda mittarit sekä säännöllinen raportointi tavoitteiden tuloksista.

Henkilöstö

HSY:n henkilöstömäärä oli 31.12.2022 9 henkilöä pienempi kuin vuotta aiemmin. Henkilöstön keskimääräinen määrä vuoden aikana oli henkilötyövuosina 802,3, joka oli 45,7 htv:ta pienempi kuin henkilöstösuunnitelman mukainen määrä 848 htv.

Koronapandemian jatkumisesta johtuen etätyö jatkui HSY:ssä vielä alkuvuodesta 2022 suurelta osin kaikissa niissä työtehtävissä, joissa etätyöskentely oli mahdollista. Etätyöstä läsnätyöhön toimistolla siirryttiin joustavasti kevään ja kesän yli. Syksystä alkaen töitä tehtiin monipaikkaisesti, jossa kokouksia pidettiin sekä läsnä että etänä ja myös hybridikokoustamista on paljon.

Henkilöstömäärä

SAIRAUSPOISSAOLOJEN TUNNUSLUVUT (sis.	2020	2021	2022
Sairauspoissaolopäivien lukumäärä yhteensä	11514	10267	12899
Sairauspoissaoloprosentti	3,87 %	3,41 %	5,97 %
Sairauspoissaolopäivien lukumäärä	14,1	12,5	15,1
Sairauspoissaolopäivien pituus	2020	2021	2022
1-3 pv (KT: alle 4 pv)	1546	1520	2297
4-30 pv (KT: 4-29 pv)	5887	5978	6037
yli 30 pv	4081	2769	4579
- 30-60 pv (KT)			1337
- 61-90 pv (KT)			1119
- 91-180 pv (KT)			1379
- yli 180 pv (KT)			730

Yksikkö	Palkat	Sivukulut	Yhteensä	Henkilöä 31.12.2022	Henkilöä 31.12.2021	Muutos 2022-2021
Kuntayhtymän johto, ohjaus ja kehittäminen	3 944 120	955 181	4 899 301	78	79	-1
Vesihuolto	21 701 834	4 892 232	26 594 066	426	423	3
Jätehuolto	6 841 620	1 680 503	8 522 124	135	149	-14
Seutu- ja ympäristötieto	2 193 193	554 512	2 747 706	48	40	8
Tukipalvelut	3 129 028	688 773	3 817 800	66	69	-3
Asiakaspalvelu	1 623 533	352 081	1 975 614	37	39	-2
YHTEENSÄ	39 433 327	9 123 283	48 556 610	790	799	-9

Tarkastuslautakunnan arvio

Henkilöstön määrä on pysynyt suhteellisen samana. Suurimpina muutoksina jätehuollosta vähentynyt 14 henkilöä ja seutu- ja ympäristötietoon tullut lisää 8 henkilöä. Työterveyshuollon kustannukset ovat nousseet vuodesta 2021 vuoteen 2022 12,31 % ollen 924 euroa työntekijää kohden.

Sisäinen tarkastus

Sisäinen tarkastus järjestettiin vuonna 2022 omana työnä. Tarkastuslautakunta kuuli toimitusjohtajan esityksen sisäisen tarkastuksen tuloksista vuodelta 2022. Tuloksista ei selvinnyt erityisiä kehityskohteita tai väärinkäytöksiä.

Varautuminen, huoltovarmuus ja riskienhallinta

Riskienhallinta HSY:ssä

HSY tekee varautumisessa ja riskienhallinnassa tiivistä yhteistyötä huoltovarmuuspoolien ja muiden viranomaisten kanssa. Sidosryhmäyhteistyötä tehdään myös kaikkien kuntayhtymän omistajakaupunkien kanssa. HSY:llä on edustaja Helsingin kaupungin varautumisen yhteistyöryhmässä ja Vantaan kaupungin valmiussuunnittelun ohjausryhmässä.

Henkilöstön jaksamista on koetellut yli kahden vuoden koronajakso, jonka päälle tuli kansainvälisen turvallisuustilanteen kiristyminen Ukrainan sodan vuoksi. Henkilöstön henkistä jaksamista tuetaan ja henkilöstöä varten ylläpidetään ajantasaisia varautumisohteita.

Vesihuollon varautuminen ja jatkuvuudenhallinta

HSY:n toiminnan suurimmat riskit liittyvät vesihuollon operatiiviseen toimintaan ja sen järjestämiseen. Näitä riskejä hallitaan järjestelmällisen varautumissuunnittelun keinoin sekä investointeja kohdentamalla. Vesihuoltoverkoston teknisen elinkaarenhallinnan ja verkostoihin liittyvän varautumisen ja ennakoivan häiriötilannehallinnan kehittäminen ovat myös tärkeitä riskienhallintatoimia.

Perinteisen varautumisen rinnalla on huomioitava myös sekä kyberriskit että informaatiovaikuttamisen kautta esiin nousevat riskiskenaariot. Hybridi- ja informaatiovaikuttamisen ja disinformaation levittämisen riski voi toteutua esim. palvelunestohyökkäyksen, vikailmoitusnumeron tukkimisen, hakkeroinnin tai sometilien varastamisen muodossa. HSY:llä on näiden riskien hallintaan ajantasaiset toimintamallit, joihin sisältyy muun muassa henkilöstön perehdyttäminen ja kouluttaminen informaatiovaikuttamisen varalta sekä tiivis viranomais- ja sidosryhmäyhteistyö.

Kyberriskejä ovat esimerkiksi tunkeutuminen tietoverkkoon ja järjestelmiin tai palvelunestohyökkäys verkkopalveluihin. Kyberriskejä hallitaan päivittämällä HSY:n tietoturvaliikettä jatkuvasti ja toimimalla tietohallinnon ohjeiden mukaisesti. Kyberuhat huomioidaan ohjelmistojen palvelusopimuksissa ja kriittisestä ICT-infran fyysisestä turvallisuudesta huolehditaan.

Tarkastuslautakunnan arvio

HSY:n varautuminen vesihuollon häiriötilanteisiin on tarkastuslautakunnan näkemyksen mukaan hyvällä tasolla. Myös kyberriskien hallinta on yhtymässä järjestetty asianmukaisesti. Tarkastuslautakunta suosittelee kiinnittämään myös jatkossa erityistä huomiota kriittisissä tehtävissä työskentelevän henkilöstön luotettavuuden varmistamiseen.

Vesi- ja jätehuollon taksat ja maksut

Vesihuolto

Vesihuollon asiakasmaksuista säädetään Vesihuoltolaissa (18 § ja 19 §). Maksujen on oltava muun muassa kohtuulliset ja tasapuoliset. Lisäksi niillä on voitava kattaa pitkällä aikavälillä vesihuoltolaitoksen uus- ja korjausinvestoinnit ja kustannukset. HSY perii vesihuollon asiakkailtaan käyttömaksua, kiinteistötyyppikohtaista perusmaksua ja liittymistryömaksua.

Vesihuollon hintojenkorotusta käsiteltiin hallituksen aamukoulussa ja kokouksessa lokakuussa 2022. HSY:n strategian kestävä talouden päämäärän tavoitteena on rahoittaa vesihuollon toiminnot maksutuloilla. Taloussuunnitelma ja 10 vuoden investointiohjelma edellyttävät vesihuollon maksujen nostamista noin 3 %/v inflaatiokorotuksen lisäksi. Tällä tulojen korotuksella voidaan taittaa lainamäärän kasvu vuoteen 2030 mennessä.

Käyttö-, perus- ja liittymismaksujen muutokset vuoden 2023 hinnastoon toteutuivat seuraavasti: Hintoja korotettiin yhtenevästi noin 10%. Ehdotuksen taustalla vaikuttivat kevään alustavan TTS:n mukaisesti reaalikorotus 3,0% (Talousmalli 2022). Kustannusten nousua kompensoimaan 7% (Inflaatio 7,6% elokuu/2022 Tilastokeskus). Kompensaatio peruspääoman korosta 0,9% sisältyy kokonaiskorotukseen. Perusmaksuissa korotettiin lisäksi kerrointa kiinteistöryhmille toimisto- ja julkinen rakennus. Korotuksen taustalla tavoite asteittain yhdistää ja tiivistää maksuluokkia. Kertoimen korotus koski noin 3.600 sopimusta.

Nousupaineita aiheuttivat mm. vesihuoltoinfran kasvava saneerausvelka, merkittävä hintojen nousu sähkö, polttoaineet, kemikaalit, maarakennuksen kustannukset (indeksi 15,2% elokuu/2022 Tilastokeskus), Blominmäen jätevedenpuhdistuslaitos investointi ja rahoituskulut.

Liittymismaksuilla tulisi kattaa uusien alueiden vesihuollon rakentamista, mikä ei toteudu tällä hetkellä.

Jätehuolto

HSY:n hallitus päätti uusista pääkaupunkiseudun ja Kirkkonummen jätehuoltomääräyksistä 23.9.2022. Määräykset tulivat voimaan 1.11.2022 lukuun ottamatta biojätteen erilliskeräysmääräystä pienkiinteistöille, joka tulee voimaan alueellisesti vaiheittain 1.7.2023, 1.1.2024 ja 1.7.2024. Biojätteen lajittelulivoite tulee koskemaan jätelain ja asetuksen mukaisesti 1-4 huoneiston kiinteistöjä. Kiinteistöllä on mahdollisuus käsitellä biojäte itse esim. kompostoimalla tai sen on liityttävä HSY:n järjestämään biojätteen keräykseen. Kuntien hallinto- ja palvelukiinteistöjen lajittelulivoitteita kiristettiin jätelain ja –asetuksen edellyttämällä tavalla.

Astiatyhjennykset ja kuljetus

Vuoden 2022 aikana tehtiin n. 8,9 miljoonaa jäteastiatyhjennystä. Tyhjennysten määrä kasvoi n. 3 % edellisvuoteen verrattuna (247 000 kpl). Kaikkien hyötyjäteastioiden tyhjennysmäärissä oli tasaista kasvua. Sekajäteastioiden tyhjennysmäärät pysyivät edellisen vuoden tasolla. Kiinteistöiltä kerätyn jätteen määrä oli 383 382 tonnia. Muiden kuin muovipakkausjätteen määrä väheni edelliseen vuoteen verrattuna. Vähenemän on oletettu johtuvan yhteiskunnan avautumisesta korona epidemian helpottuessa ja ihmisten siirtyessä ainakin osittain etätyöstä lähityöhön.

Vastaanotettu ja käsitelty jätemäärä

Ämmäsuolla vastaanotettiin 223 000 tonnia jätteitä. Määrä on n. 20 % pienempi kuin vuonna 2021 ja 18 % pienempi kuin TA määrä. Erityisesti laski vastaanotetun rakennusjätteen määrä: 38 %. Biojätteen määrä väheni n. 5 %, 48 483 tonniin. Kotitalousbiojätteenkin määrä väheni hieman n. 1 900 tonnia. Jätevoimalan pohjakuonaan otettiin vastaan 63 127 tonnia, joka oli 17 % vähemmän kuin vuonna 2021. Erityisen paljon väheni maa-ainesten ja pilaantuneiden maa-ainesten vastaanottomäärät (55 % ja 72 %). Maa-ainesten tarve kaatopaikka-alueiden muotoilussa on vähentynyt, joten tarvetta maa-ainesten vastaanotolle ei enää merkittävästi ole. Jätevoimalaan ohjattiin jätettä 218 784 tonnia, joka oli 6 % vähemmän kuin vuonna 2021. Ämmäsuolla tuotetun sähkön määrä oli 28,4 GWh:a. Sähkön myyntitulot kasvoivat merkittävästi TA:n verrattuna.

Sortti-asetat

Asiakaskäyntejä HSY:n jätehuollon Sortti-asetilla oli yhteensä 554 047 kpl, joka oli 2,3 % edellisvuotista vähemmän. Myös Sortti-asiakkaiden määrissä on oletettavasti ns. korona vaikutusta. Vastaanotettujen jätteiden määrä oli 87 900 tonnia, josta jätevoimalaan ohjattiin n. 17 000 tonnia. Lokakuussa 2021 avatun Koivukylän Kierrätyskeskuksen yhteydessä toimivan Sortti-pienaseman asiakasmäärät eivät vastanneet suunnittelukapasiteettia (20-50 as./päivä). Poistotekstiilien vastaanotosta luovuttiin 2022 vuoden päättyessä ja keräystä jatketaan kauppakeskusten yhteydessä. Kerätty materiaali toimitetaan käsiteltäväksi Paimiossa toimivaan laitokseen

Strategian tavoitteet ja toteumat

Strategiasta johdettujen jätehuoltoa koskevien tavoitteiden toteumat:

- Uusiutuvien polttoaineiden käyttö kuljetusurakoissa: toteutuu 100 %
- Kaatopaikkojen hajapäästöt 50 % vähemmän kuin 2017: toteutuu (n. 70 % vähemmän)
- Uusiutuvan energian tuotannon suhde kulutukseen: toteutuu, on noin 80 % (oli tavoite)
- Kotitalousjätteen kierrätysaste 54 %: ei toteudu, tulos 47 %
- Asiakaspalvelun kokonaiskokemus Sortti-asetilla: 4,2 (ei omaa tavoitetta, kokonaistyytyväisyystavoite 4,3)

- Sähköisten jätepalvelutilausten määrä: ei toteudu (70/14 %)
- Jätekuljetusten valitusten määrä: tavoite 0,12 promillea, toteutuu tulos 0,05 promillea
- Jätehuollon omavaraisuusaste: tavoite 36 %, toteutuu, tulos 40 % (alustava)
- Jätehuollon toimintamenot/käsitelty jätemäärä: ei toteudu. Tavoite 176 €/t, tulos 207 €/t

Tarkastuslautakunnan arvio

Jätehuollon strategiset tavoitteet ovat pääosin toteutuneet. Tarkastuslautakunta kiinnittää huomiota siihen, että sähköisten jätepalvelutilausten osuus on edelleen hyvin pieni. Lautakunta suosittaa ryhtymään nykyistä vaikuttavampiin toimenpiteisiin sähköisten tilausten osuuden kasvattamiseksi.

Investoinnit

Vuoden 2022 investoinnit olivat 211 Milj. euroa, mikä oli noin 9 % vähemmän kuin vuonna 2021.

x 1 000 euroa	TP 2022	TA 2022 Muutosten jälkeen	Ero TP-TA muutosten jälkeen	TP/TA muutosten jälkeen %	TP 2021	TA 2022 muutokset	Alkuperäinen TA 2022
Vesihuolto	188 707	204 000	-15 293	92,5 %	211 083	6 000	198 000
Jätehuolto	21 576	22 350	-774	96,5 %	19 635	0	22 350
Seutu- ja ympäristötieto	137	220	-83	62,5 %	138	0	220
Tukipalvelut	767	2 964	-2 197	25,9 %	470	0	2 964
Asiakaspalvelu	11	0	11	-	272	0	0
Johto, ohjaus ja kehittäminen	307	445	-138	68,9 %	782	0	445
INVESTOINNIT YHTEENSÄ	211 504	229 979	-18 475	92,0 %	232 379	6 000	223 979

Vesihuollon investoinnit alittivat talousarvion 15,3 miljoonalla

Vuonna 2022 HSY:n vesihuollon investointien kustannukset toteutuivat selvästi alle budjetin. Investointien loppuvuoden toteuma ei ollut niin suuri, kuin arvioitiin korotettua määrärahaa haettaessa yhtymäkokouksessa 18.11.2022 §8. Lopullinen investointien kokonaiskustannus oli 188,7 miljoonaa euroa.

Merkittävimmät budjetin alittamista selittävät tekijät olivat kaupunkilähtöisten hankkeiden ja varsinkin raidehankkeiden pienempi toteuma sekä vesihuoltolähtöisissä hankkeissa BIVAV hankkeen ja Aleksis Kiven hankkeiden lykkääntyminen. Myös muita pienempiä vesihuoltolähtöisiä hankkeita lykkääntyi. Kaupunkilähtöiset vesihuoltoinvestoinnit (korit 1, 2, 3 ja 10.6) toteutuivat vuonna 2022 noin 76,5 miljoonan suuruisena ja yhteensä noin 7,2 miljoonaa euroa talousarviota pienempinä.

Jätehuollon investoinnit olivat yhteensä noin 21,5 miljoonaa euroa, alittaen toiminta- ja talousarvion noin 0,8 miljoonalla eurolla.

Blominmäen jätevedenpuhdistamo

HSY:n historian suurin investointi Blominmäen jätevedenpuhdistamon toiminta käynnistyi vuoden lopulla, kun yli 17 vuoden projekti valmistui käyttöönottoaiheeseen.

Vesihuoltoverkostojen saneeraus

Verkostosaneeraukset toteutuivat 33,9 miljoonan euron suuruisina ja noin 21,1 miljoonaa euroa talousarviota pienempinä johtuen lähinnä hankkeiden ajoitusten muutoksista.

Tarkastuslautakunnan arvio

Melkein kaikki suoritteet vesi- ja jätehuollossa laskivat. Jätehuollon investoinnit toteutuivat lähes talousarvion mukaisina. Vesihuollon investoinnit jäivät tavoitteestaan. Blominmäen investointi myöhästyi hieman, mutta toteutus on saanut laajalti kiitosta. Tarkastuslautakunta kiinnittää huomiota HSY:n vesihuoltoverkoston kasvavaan korjausvelkaan. Korjausinvestoinnit pitäisi rahoittaa vesihuollon asiakasmaksuilla, joten lautakunta kehoittaa arvioimaan maksujen riittävyyttä ja korotustarpeita.